

การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทย
ด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวศรียา เจริญนาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0130-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR ENHANCING LEARNING ACHIEVEMENT ON
THAI POLITICS AND GOVERNMENT BY INTEGRATING SOCIAL STUDIES INSTRUCTION AND
A WHOLE LANGUAGE APPROACH FOR PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS

MISS.SRIYA JAROEN-NAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0130-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมือง
และการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการ
สอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดย นางสาวศรียา เจริญนาน

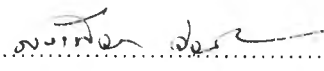
สาขาวิชา ปรัชญา

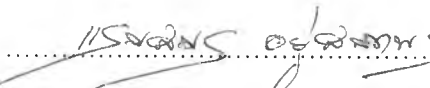
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร

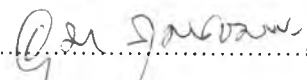
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน)

ศรียา เจริญนาน การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (A DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR ENHANCING LEARNING ACHIEVEMENT ON THAI POLITICS AND GOVERNMENT BY INTEGRATING SOCIAL STUDIES INSTRUCTION AND A WHOLE LANGUAGE APPROACH FOR PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร, 181 หน้า. ISBN 974-13-0130-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างโปรแกรม 2) การทดลองใช้โปรแกรม และ 3) การปรับปรุงและนำเสนอโปรแกรม ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร ฯ ปีการศึกษา 2543 จำนวน 44 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 22 คน เรียนด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และกลุ่มควบคุมจำนวน 22 คน เรียนด้วยการสอนตามปกติ ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัย นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่

ผลการทดลองใช้โปรแกรม พบว่า

1. หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัย นำมาปรับปรุงและนำเสนอเป็นโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา...ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา 2543.....

ลายมือชื่อนิติต *อนันท์ คงทน*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *ดร.สมร อยู่สถาพร*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4183793927 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : PROGRAM / SOCIAL STUDIES / WHOLE LANGUAGE / INTEGRATION / PRATHOM

SUKSA FIVE STUDENTS

SRIYA JAROEN-NAN : A DEVELOPMENT OF A PROGRAM FOR ENHANCING LEARNING ACHIEVEMENT ON THAI POLITICS AND GOVERNMENT BY INTEGRATING SOCIAL STUDIES INSTRUCTION AND A WHOLE LANGUAGE APPROACH FOR

PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS.THESIS ADVISER : ASSOC. PROF.RAMSAMORN

YOOSATHAPORN,Ph.D.181 pp . ISBN 974-13-0130-8.

The purpose of this study was to develop the program for enhancing learning achievement on Thai Politics and Government by integrating social studies instruction and a whole language approach for Prathom Suksa Five students. Three stages of the program development were : 1) Developing the program, 2) Trying out the program, and 3) Improving and presenting the program. The subjects were 44 students of Prathom Suksa Five in the academic year 2000, from Thungsonghong School,Bangkok Province. The subjects were composed of 2 groups. The experimental group of 22 students was taught by integrating social studies instruction and a whole language approach, and the control group of 22 students was taught by using conventional instruction. The data obtained in this study were analyzed by using arithmetic mean,standard deviation and t-test

The findings were as follows :

1. The post - test arithmetic mean score of the students in the experimental group was significantly higher than those of students in the control group at the .05 level.
2. Most students perceived that the arrangement of the program were appropriate at the high level.

The data obtained were used for the improvement of the program for enhancing learning achievement on Thai Politics and Government by integrating social studies instruction and a whole language approach for Prathom Suksa Five students.

DepartmentElementary...Education....
 Field of study.....Elementary...Education....
 Academic year...2000.....

Student's signature.....*Sriya Jaroen-nan*.....
 Advisor's signature.....*Ramsamorn Yoosathaporn*.....
 Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถช่วยเหลือเป็นอย่างดีของรองศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เอาใจใส่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน้อม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุขคนธมาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ลัดดา อมตชีวิน ที่ให้ความกรุณาช่วยกรุณาติดต่อโรงเรียนทั้งสองห้องให้ทำการทดลอง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วัลย์พร สมกุลไพโร อาจารย์ใหญ่โรงเรียนทั้งสองห้อง ที่กรุณาอนุญาตให้ทำการทดลองสอนและคุณครูทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือกับผู้วิจัยทุกอย่าง

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนทุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนประสบความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้

ศรียา เจริญนาน

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
การสอนสังคมศึกษา.....	17
จุดมุ่งหมายของการสอนสังคมศึกษา.....	17
ความสำคัญของการสอนสังคมศึกษา.....	18
วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน.....	19
สภาพการสอนสังคมศึกษาในประเทศไทย.....	20
การสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	22
ความหมายของการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	22
เป้าหมายการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	23
แนวคิดการจัดกิจกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	24
สภาพการสอนภาษาแบบธรรมชาติในประเทศไทย.....	27
การบูรณาการการสอน.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความหมายของการบูรณาการ.....	28
ความสำคัญของการบูรณาการ.....	29
ลักษณะการบูรณาการ.....	30
การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	33
เป้าหมายของการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ	33
แนวคิดการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	33
การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	35
การพัฒนาโปรแกรม	36
การพัฒนาโปรแกรมการสอนสังคมศึกษาและการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ขั้นการพัฒนาโปรแกรม.....	42
ขั้นการทดลองใช้โปรแกรม.....	55
ขั้นการปรับปรุงโปรแกรม.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผลการวิจัย.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	82
รายการอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	90
ภาคผนวก ข แผนการสอน	91
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	149
ภาคผนวก ง สถิติและตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล.....	170
ประวัติผู้เขียน.....	181

สารบัญญัตราสาร

ตาราง	หน้า
1	การเปรียบเทียบเนื้อหาหน่วยการเมืองและการปกครองไทยตามหลักสูตรสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหน่วยการเมืองและ การปกครองไทยที่ปรับให้สัมพันธ์กับสภาพการเมืองและการปกครองไทยปัจจุบัน... 50
2	การกำหนดหน่วยและแผนการสอน..... 53
3	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน การทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 60
4	ระยะเวลาการทดลองสอน 61
5	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปก ครองไทย หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 64
6	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับโปรแกรม..... 65
7	ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องการ เมืองและการปกครองไทย..... 174
8	ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความสามารถทางภาษา ด้านการฟัง..... 175
9	ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความสามารถทางภาษา ด้านการพูด การอ่าน การเขียน..... 176
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน การทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 178
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฯ หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 179

สารบัญแผนภูมิ

ตาราง		หน้า
1	องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรม.....	45
2	การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.....	47